Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisorī nefrancate nu se primescŭ.
Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciurī:
Braşovŭ, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Donneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărī mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banī.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LVI.

„Gazeta“ ese în fiă-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe şése lunī 6 fl., pe trei lunī 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe anŭ.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francī, pe şése lunī 20 fr., pe trei lunī 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francī.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorī.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
a administraţiune, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunī 5 fl., pe trei lunī 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunī 6 fl., pe trei lunī 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banī. Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 42. Braşovŭ, Mercurī, 24 Februarie (8 Martie) 1893.

Braşovŭ, 23 Februarie v.

Suntemŭ fórte obicĭnuiţī a vedé pe asupritorii noştri ocolindŭ câtŭ numai se póte lumina adevĕrului Ii cunóscemŭ cu multŭ mai bine decâtŭ sĕ ne surprindă obstinata lorŭ tendinţă de-a acoperi pururea cu vĕlulŭ falsităţii chiar şi lucrurile, carī aparŭ curate ca lumina sórelui, de câte orī e vorba de dreptŭ şi de dreptate pentru naţiunile nemaghiare.

Ne surprinde însĕ câte unŭ bărbatŭ cu greutate din sînulŭ Maghiarilorŭ, când în momente de agitaţiă şi de mişcare sufletéscă spune chiar dela tribuna parlamentului astfelŭ de adevĕrurī, carī suntemŭ singurī, atingŭ fórte amarŭ inima conaţionalilorŭ sĕī.

Fostulŭ preşedinte alŭ parlamentului unguréscŭ, bĕtrânul Toma Pechy, a grăitŭ unŭ astfelŭ de adevĕrŭ în şedinţa dela 3 Martie a dietei.

După ce a criticatŭ aspru programulŭ politicŭ alŭ guvernului actualŭ, descriindu-lŭ ca pe-o comediă politică, Toma Pechy s'a ocupatŭ şi cu *cestiunea libertăţii cetăţenescĭ*. Elŭ ḑise, între altele, că pretinde dela guvernŭ sĕ dea cea mai atenţiune libertăţii cetăţenescī, fiind-că elŭ este de convingerea, că Maghiarilorŭ, carī se află aşeḑaţī între familii de popóre diferite şi marī, nu le este iertatŭ a crede, că vorŭ puté susţiné Ungaria singurŭ numai în virtutea greutăţii şi mulţimii lorŭ. Pentru acésta ei au lipsă de alţī factorī, ér unŭ astfelŭ de factorŭ este, când fiă-cine va recunósce, că în Ungaria domnesce adevĕrata libertate.

Mare adevĕrŭ a grăitŭ bĕtrânulŭ Pechy. Aşa este! De adevĕrată libertate în Ungaria însĕ nicī că se póte vorbi. Făcêndŭ o asemĕnare între Germania şi Ungaria din punctŭ de vedere alŭ doctrinalismului, însuşī d-lŭ Pechy ajunge la firésca conclusiune, că Ungaria merge în direcţiă doctrinară, prin urmare rĕtăcită, care nu va puté nicī-odată sĕ sufere a cresce pe pămĕntulŭ ei flórea adevĕratei libertăţī, nicī nu va puté servi vre-odată ca esemplu de libertate pentru alte ţĕrī şi popóre.

Asemĕnândŭ aceste cuvinte ale bĕtrânului Pechy cu declaraţiile şoviniştilorŭ şi archişoviniştilorŭ din parlamentulŭ unguréscŭ, cine va cuteza sĕ nege, că esistă o colosală deosebire între ele? In micimea lorŭ sufletéscă, cei din urmă nu bucină decâtŭ, că nicăirī în Europa libertate mai mare ca în Ungaria nu este, ér încăruntitulŭ Pechy vine şi le isbesce în faţă durerosulŭ adevĕrŭ, că nu póte fi vorba de libertate la noi, câtă vreme cârmacii statului suntŭ robii doctrinarismului. Le spune, că Ungurii se înşală amarŭ, décă credŭ, că numai în virtutea numĕrului lorŭ vorŭ puté susţiné Ungaria, fără de a ţiné sémă şi de altŭ factorŭ cu multŭ mai puternicŭ, de factorulŭ adevĕratei libertăţī, care singurŭ este în stare a croi viitorulŭ statelorŭ şi alŭ popórelorŭ.

Mărturisirea acésta este cu atâtŭ mai preţiósă cu câtŭ credemŭ, că oratorulŭ a avutŭ în vedere o libertate generală pentru tóte popórele, pe carī Dumneḑeu le-a aşeḑatŭ pe aceste plaiurī. Altfelŭ elŭ nu ḑicea, că Maghiarii se înşélă, décă credŭ, că ei singurī vorŭ puté fi în stare sĕ susţină Ungaria numai cu numĕrulŭ lorŭ.

Şi este şi firéscă aserţiunea acésta. Décă vomŭ deschide cartea istoriei trecutului Ungariei, vomŭ puté uşorŭ sĕ ne convingemŭ, că nicīodată Ungurii n'au fostŭ în stare sĕ apere ţéra de duşmanī, fără ajutorulŭ celorlalte popórĕ cu carī sórtea i-a legatŭ a trăi. Şi precum în trecutŭ, aşa este şi adī şi va fi şi în viitorŭ.

Sĕ-şī însemne déră bine guvernanţii noştri vorbele bĕtrânului politicŭ ungurŭ!

Crisa la noi.

„Tribuna“ din Sibiiu se încércă în nr. 36 dela 1 Martie a. c. sĕ rĕspundă la articululŭ nostru, ce l'am publicatŭ în numĕrulŭ dela 13 (25) Februarie, sub titlulŭ de mai susŭ. Deórece însĕ „Tribunei“ nu-i place obiectivitatea, ci e de felulŭ ei în gradulŭ celŭ mai mare pătimaşă, ea nu rĕspunde nimicŭ la obiectŭ, nu reproduce nicī măcarŭ în generalŭ ideia şi părerea nóstră, nu este în stare a aduce nicī măcarŭ unŭ singurŭ argumentŭ pentru combaterea lorŭ, dér cu atâtŭ mai multŭ clevetesce, însinuă, suspiţionéză şi insultă.

Se înţelege, că pe acestŭ tĕrêmŭ unŭ organŭ seriosŭ, ca alŭ nostru, nu-i póte urma. Dér ca specimenŭ caracteristicŭ pentru cerculŭ de idei şi de sentimente, în care se învêrtesce „Tribuna“ şi pentru starea psihică a celorŭ dela acéstă fóiă, citămŭ următórele rêndurī din întroducere:

„Multe şi variate se înşiră în acelŭ articulŭ (adecă alŭ „Gazetei“), *e şi multă rĕutate în elŭ*, dér pentru publiculŭ mare *va fi de ajunsŭ* sĕ se scie, că „Gazeta“ *ia posiţiune contra „tinerilorŭ dascălī“* dela gimnasiu, şi constată, *că societatea română din Braşovŭ a ajunsŭ la o crisă.*

Imprejurarea, că „Gazeta“ *care purta odinióră stindardulŭ* în luptele nóstre naţionale, *a ajunsŭ în sfîrşitŭ în tabera metropolitului Mironŭ*, nu mai póte surprinde pe nimenea. Ea de unŭ timpŭ încóce *şi-a perdutŭ rostulŭ*, s'a ameţitŭ, dă în tóte gropile şi nu mai scie încătrău apucă.....

Câtă îngâmfare ridiculă, câtă aroganţă şi câtă patimă nu transpiră din aceste rêndurī!

„Gazeta“ a vorbitŭ de-o „Crisă la noi“ şi a accentuatŭ anume, că acéstă crisă se întinde pretutindenī, pe unde străbate spiritulŭ pătimaşŭ ca alŭ „Tribunei“. La acésta „Tribuna“ nu e capabilă a rĕspunde, ci se mărginesce a falsifica articululŭ nostru, susţiindŭ că amŭ fi constatatŭ, „că societatea română din Braşovŭ a ajunsŭ la o crisă.“

Nicī n'a fostŭ vorbă în articululŭ nostru de societatea română din Braşovŭ, ci numai de societatea nóstră română în genere şi casulŭ cu aşa ḑisa „cestiune română din Braşovŭ“ alarmată de „Tribuna“, l'amŭ discutatŭ în deosebī ca dovadă pentru ceea ce amŭ susţinutŭ ca tesă generală.

„Tribuna“ însĕ se crede în dreptŭ de a da publicului mare informaţii după placŭ şi după cum îī trăsnesce în capŭ şi-i vine momentanŭ la socotélă, nu după cum s'au petrecutŭ şi se petrecŭ lucrurile în realitate. De aceea evitândŭ de a cita măcarŭ titlulŭ articulului din „Gazetă“ îlŭ mistifică chiar şi în ce privesce tema şi cuprinsulŭ, despre care s'a tractatŭ întrînsulŭ. Ferice de „Tribuna“ că are unŭ publicŭ cetitorŭ atâtŭ de indulgentŭ şi puţinŭ criticŭ, ca sĕ cuteze a-i veni cu asemenī apucăturī.

Cum amŭ ḑisŭ însĕ, noi nu putemŭ sĕ-i urmămŭ pe acéstă cărare pătimaşă, şi nicī nu putemŭ sĕ rĕspundemŭ la o asemenea tactică de a polemisa, decâtŭ numai cu dispreţulŭ nostru.

La o afirmare a „Tribunei“, însĕ trebue sĕ reflectămŭ.

Ea mai susţine adecă, că „Gazeta“ ia posiţiune contra tinerilorŭ dascălī. Nimicŭ mai neadevĕratŭ decâtŭ acésta. N'amŭ luatŭ posiţiune contra „tinerilorŭ dascălī,“ ci amŭ luatŭ posiţiă faţă cu nisce fapte nemodeste şi imprudente ale unora dintre tinerii dascălī, sbiciuindŭ purtarea lorŭ în afacerea publicării sgomotóse a vor-

FOILETONULŬ „GAZ TRANS.“

Briganţii din Sonnino.

Nuvelă de **Otto Röse.**

(5) (Urmare.)

II

Lidia scia bine acésta, când, după ce se gândi multă vreme, se duse la culcare. In mijloculŭ camerei ei se afla unŭ patŭ spaţiosŭ, ca unŭ altarŭ mare pentru jertfă. Acolo îşī ascunse Lidia capulŭ între perinī şi plânse multŭ şi cu amarŭ.

Nu era ea o jertfă a certei părintescī? Cam de unŭ anŭ se transformase amiciţia ei faţă de Aurelianŭ în iubire. Fata totdéuna privise cu ochī bunī pe copilulŭ, care ḑilnicŭ petrecêndŭ în casa tatălui ei, părăsì de timpuriu pe camaraḑii sĕi de jocŭ şi se lăsase a fi condusŭ de ea. Ea fusese mândră de nouĕle lui succese, ca şi când ar fi fostŭ fratele ei; ea îlŭ felicitase, când elŭ cu 16 anī făcù unŭ strălucitŭ esamenŭ de maturitate şi la 20 de anī îşī câştigase o catedră la una din universităţile din capitală printr'unŭ opŭ filologicŭ, care a făcutŭ epocă. Ea îlŭ scóse din camera de studiu, îlŭ apĕra în societăţī, când rîdeau de elŭ. Ei avea sĕ-i mulţăméscă, décă la raḑele lămpei de studiatŭ, nu i s'a uscatŭ încă inima. Dér óre ea îlŭ iubea? Ea încă nu'şī pusese acéstă întrebare, când Aurelianŭ începù sĕ o peţéscă.

Prima simţire, ce o avuse atuncī, a fostŭ o îndoiélă internă. Ea cunoscuse până atuncī numai o aplecare de soră faţă de erudituluŭ tînĕrŭ şi din causa acésta nu lăsa pe tînĕrŭ sĕ dea cursŭ liberŭ vorbelorŭ sale pasionate. Totuşī când Aurelianŭ nu se reintórse, ci-şī ascunse supĕrarea în camera sa de studiu, separatŭ de lume, atuncī se deşteptà în Lidia consciinţa amorului ei. Cu câtŭ mai cinstitŭ îşī esamina ea simţĕmêntulŭ ei, cu atâtŭ mai triumfătorŭ prindea rădĕcinī în inima ei consciinţa: că iubesce pe Aurelianŭ. Dér óre îi era permisŭ sĕ'lŭ asculte? Nouĕ îndoielī se iviră. Duşmănia între Scharfenberg şi tatălŭ ei, părea că face imposibilă o legătură familiară. Cu precauţiune căută ea sĕ descóse pe tatălŭ ei; dér orī câtŭ de bucurosŭ recunoscea elŭ altădată meritele strĕine, cum auḑì de numele Scharfenberg, se înfuriă grozavŭ. Lidia nu îndrăsnise sĕ-i contraḑică vre-odată; şi astfelŭ sta ea înaintea alternativei: sĕ jertféscă séu ascultarea fiiéscă séu amorulŭ ei.

Ce bucurii, ce speranţe i-se iviră, când în osteriă amêndoi părinţii se salutară cu amabilitate! Ce fericită era ea când Aurelianŭ o asigura din nou de amorulŭ sĕu! Câtŭ de veselă privea ea în viitorŭ! Dér ah! „O brumă căḑu în nóptea de primăvéră peste tóte aceste florī albastre şi frumóse.“ — Lidia vĕrsa lacrămī arḑĕtóre când îşī aducea aminte de nimicirea tuturorŭ speranţelorŭ ei.

Dér nu! De ce sĕ despereze? De ce sĕ nu aibă curagiulŭ sĕ priméscă cu resoluţiune lupta şi sĕ delăture piedecile cu o voinţă de ferŭ? Acéstă ideiă fù ca unŭ balsamŭ vindecătorŭ peste durerea ei. Nu era aicī vorbă de fericirea ei? Nu era vorbă aicī, ca sĕ scape pe iubitulŭ ei de încăpăţinarea în sciinţă, ca de esemplu a ambilor părinţī? Fără amorulŭ ei, fără ajutorulŭ ei, Aurelianŭ ar fi devenitŭ nenorocitŭ căcī lui îi lipsea independenţa, energia, pe carī Lidia le moştenise dela mama ei. Chiămarea ei era ca sĕ-şī scape amantulŭ. Ea se şi hotărî şi mai liniştită îşī lăsà capulŭ pe perinī. In consciinţa înaltei ei chiămărī adormì cu ultima lacrimă între genele ei negri.

* * *

Sórele de dimineţă abia aurì coperişulŭ osteriei, când ambele familii aprópe în acelaşī timpŭ apărură pe terasă. Filologii certaţī trecură cu faţa întunecată unulŭ pe lângă altulŭ, pe când tênĕra părechiă schimba salutărī cu privirea. Puteau óre Lidia şi Aurelianŭ sĕ vorbéscă unulŭ cu altulŭ, fără ca sĕ provóce o nouă isbucnire a duşmăniei parintescī? Ei nu cutezară.

Fără a schimba nicī o vorbă ambele familii se aşeḑară la mese diferite pentru ca sĕ dejuneze şi apoi cerură ospătarului socotéla. Se arătă, că Lidia abia avea sĕ plătéscă jumĕtate din aceea ce i-se socotise consilierului. Acesta din urmă, observândŭ acésta cu códa ochiu-

birei ținute la serbarea Sf. Sofii în gimnasiulŭ nostru.

Dér nu ia fostŭ destulŭ „Tribunei“ a arunca cu noroiu în organulŭ nostru, ci a aflatŭ de lipsă a-o face acésta și față cu societatea din Brașovŭ, pe care o presentă într'o lumină câtŭ se póte de rea.

La partea acésta a invectivelorŭ, cu care „Tribuna“ își ilustréză obiectivitatea ei, vomŭ lăsa sĕ rĕspundă unulŭ din fruntașii noștri brașovenĭ, care ne-a trimesŭ o întêmpinare la memoratele invective. Lăsândŭ afară partea întêiu a espunerilorŭ d-sale, în care se facŭ elogiurĭ atitudinei obiective a foii nóstre, vomŭ publica numai partea a doua care sună așa:

Brașovŭ, 20 Februarie

. . . .

. . Insășĭ „Tribuna“ recunósce, că Românii din Brașovŭ au escelatŭ totdéuna prin iubire de neamŭ și prin patriotismŭ. Fiă sigură „Tribuna“, că Românii brașovenĭ și adĭ suntŭ totŭ aceiașĭ, dér ei nu iubescŭ frasele late și bombastice, ci iubescŭ faptele. Ei suntŭ ómenĭ cu mintea sănĕtósă, carĭ credŭ, că aceea e politica cea mai bună, ca ceea ce ai, sĕ *conservezĭ*, ér nu pentru unŭ flécŭ de ambițiă sĕ pui totulŭ în risicŭ.

„Sănĕtosŭ a fostŭ trupulŭ societății, care a sciutŭ sĕ ridice acele institute culturale naționale“, așa dice „Tribuna“. Așa dicŭ și eu. Sănĕtosŭ este însĕ și acum și nu i fiă témă „Tribunei“, că doi, trei inșĭ, carĭ șĭ-au eșitŭ din sărite ar fi în stare sĕ nebunéscă aicĭ o lume întrégă.

Ne este datóre însĕ „Tribuna“ cu o esplicare. Anume: ea dice, că arŭ fi la noi ómenĭ, „carĭ prin miseriile vieței suntŭ constrînșĭ a considera institutele bisericescĭ și școlare, *ca unŭ mijlocŭ pentru susținerea traiului lorŭ propriu*“. Ce vré sĕ înțelégă „Tribuna“ prin acésta? Noi scimŭ cu toții, că administrațiunea fondurilorŭ nóstre bisericescĭ și școlare de aicĭ costă așa de puținŭ, cum numai se póte. Prin urmare de căpĕtuială nicĭ că póte fi vorba. Ce vré sĕ înțelégă dér „Tribuna“ prin pasagiulŭ acela întunecosŭ și rĕutăciosŭ? Ii ceremŭ esplicărĭ și o invitămŭ categoricŭ sĕ facă atențĭ pe ómenii sĕi de aicĭ, ca sĕ-i dea informațiunĭ esacte, căcĭ la din contră vomŭ fi silițĭ sĕ aducemŭ la ordine pe cei ce rĕspândescŭ asemenĭ informațiunĭ false și sĕ-i demascămŭ! d

CRONICA POLITICA.

— 23 Februarie.

Diarulŭ croatŭ „Agramer Tagblatt“ publică unŭ articulŭ fórte vehementŭ în contra Maghiarilorŭ. Maghiarii, dice fóia croată, séu trebue sĕ recunóscă aspirațiunile naționalitățilorŭ aflătóre pe teritoriulŭ corónei S-lui Stefanŭ, séu sĕ dispară din harta etnografică. Isolațĭ între popórele Europei, cum suntŭ după limbă Maghiarii, carĭ nu se distingŭ nicĭ prin avere, nicĭ prin însușirĭ intelectuale deosebite, numai așa își vorŭ puté asigura față cu celelalte popóre din statŭ o esistență națională de sine stătătóre, décă vorŭ fi toleranțĭ în celŭ mai liberalŭ înțelesŭ posibilŭ. Maghiarii, aflându-se în serviciulŭ libertății și bucurându-se prin acésta de simpatia tuturora, s'ar puté susțíné pentru unŭ timpŭ neprevĕdutŭ; despotismulŭ și asuprirea însĕ nu póte sĕ resiste legei de reacțiune, care lucréză cu o putere elementară și care este sprigiuită și de simpatiile Europei. După acéstă lege, despoții și asupritorii trebue sĕ se spulbere, precum se spulberă pléva în vêntŭ. Sórtea acésta va ajunge pe acestŭ poporŭ cu atâtŭ mai sigurŭ și cu atâtŭ mai iute, cu câtŭ mai multŭ elŭ ignoréză adevĕrulŭ acela, că — după legile pururea neschimbate ale dreptății și moralei creștine, — pĕcatulŭ se rĕsbună asupra popórelorŭ tocmai așa, precum se rĕsbună și asupra singuraticilorŭ, și încă se rĕsbună cu atâtŭ mai tare, cu câtŭ mai multŭ ține la credința aceea greșită, că celŭ ce aruncă asupra altora jugulŭ robiei și asuprirei, acela arp uté fi pururea liberŭ.

*

Unŭ colaboratorŭ alŭ diarului „Journal des Debats“ a avutŭ o **întrevedere** cu **Crispi**. Acesta dise: „Nisuințele lui Iules Ferry de a micșora ostilitățile între Germania și Francia, au avutŭ deja unŭ preludiu. Când Crispi era la Parisŭ, în anulŭ 1877, se întâlnea de multe-orĭ cu Gambetta. Odată Gambetta făcŭ următórea observațiune: „Când vei merge la Berlinŭ, vei visita și pe Bismarck; întrebă'lŭ, ce gândesce elŭ despre o desarmare?“ Crispi o și făcŭ acésta. Bismarck îndată după primele cuvinte, îlŭ întrerupse dicêndŭ: „O desarmare este imposibilă. Ceea ce în sudŭ ar fi desarmare, n'ar fi în nordŭ; mai întêiu trebue, ca legile sĕ fiă egale. Desarmarea nu se póte esecuta“. Când Crispi se întórse la Parisŭ, raportă lui Gambetta despre acéstă convorbire. Gambetta dise: „Sĕ nu mai vorbimŭ despre acésta.“ Crispi crede, că reîntórcerea lui Ferry se va simți adêncŭ în politica Franciei.

SCIRILE DILEI.

— 23 Februarie.

Demisiunea Metropolitului primatŭ alŭ României. Metropolitulŭ Iosifŭ Gheorghianŭ este alŭ treilea mitropolitŭ primatŭ alŭ României. Primulŭ metropolitŭ a fostŭ Nifonŭ, numitŭ în 1865 de Cuza. Decretulŭ de numire este contrasemnatŭ de d-lŭ Krețulescu. După mórtea metropolitului Nifonŭ, marele colegiu electoralŭ, în virtutea legei dela 1872, a alesŭ metropolitŭ primatŭ pe Calinicŭ Miclescu, care a ocupatŭ scaunulŭ Mitropoliei până la 1886 Augustŭ 14, când a adurmitŭ în Domnulŭ. In Noemvre 1886 marele colegiu electoralŭ a alesŭ metropolitŭ pe Iosifŭ Gheorghianŭ, episcopŭ alŭ Dunărei de josŭ. Metropolitulŭ Iosifŭ, manifestase, dice „Timpulŭ“, dorința de a se retrage încă din primele timpurĭ ale alégerei sale și acésta din causa stărei sănĕtăței sale sdruncinate și numai grațiă insistențelorŭ repetate ale M. S. Regelui câtŭ și ale tuturorŭ miniștrilorŭ, carĭ s'au succedatŭ la putere, fără nicĭ o deosebire. I. P. S. Sa a consimțitŭ a mai rĕmâné. Diarulŭ „Lupta“, vorbindŭ de demisiunea acésta dice: Metropolitul Iosif dela 1 Aprilie se va retrage la mănăstirea Căldărușanĭ, unde și-a clăditŭ deja o casă fórte simplă. A costatŭ numai vre-o 400 galbenĭ.“

—x—

Impĕratulŭ Germaniei în Ungaria. Cercurile curții berlinese întăresc scirea, despre care amŭ făcutŭ deja amintire, că împĕratulŭ *Wilhelm* II va veni în Ungaria cu ocasia manevrelorŭ de tómnă a armatei nóstre. Inainte însĕ de ce împĕratulŭ ar face visită monarchului nostru, va întreprinde o călĕtoriă mai lungă spre nordŭ.

—x—

9 milióne Papei. Din incidentulŭ jubileului sĕu, Papa a primitŭ, cum se scie, darurĭ din tótă lumea catolică și necatolică chiar. Afară de darurile de mare prețŭ constătătóre din obiecte scumpe, Papa a încasatŭ de astădată și suma de *9 milióne*. Suma acésta *măricică* l'a surprinsŭ fórte plăcutŭ pe sfântulŭ părinte alŭ creștinătații, care s'a hotărîtŭ că va întreba pe colegiulŭ cardinalilorŭ, spre ce scopurĭ s'o întrebuințeze. In cercurile din Vatican se dă ca sigură părerea, că Papa va folosi cele 9 milióne pentru scopurĭ de propagandă catolică.

—x—

Camera francesă a primitŭ proiectulŭ de lege privitorŭ la liquidarea societății Panama.

—x—

Procesŭ pentru lesă-majestate. In 10 Martie se va pertracta înaintea tribunalului penalŭ din Berlinŭ procesulŭ de lesă-majestate în contra lui Maximilian Harden, editorulŭ diarului socialistŭ „*Zuknuft*“, care a scrisŭ unŭ articulŭ intitulatŭ: „Despre educațiunea monarchilorŭ.“ Harde, care la timpulŭ sĕu făcŭ sensațiune prin intervievulŭ sĕu cu Bismarck, este unŭ adoratorŭ a lui Bismarck și unŭ adversarŭ fanaticŭ alŭ noului cursŭ.

—x—

G. + M. + B. Femeia unui tăbăcarŭ din Sâmbăta mare a născutŭ dilele trecute trei copii de odată. Tatălŭ celorŭ trei micĭ crăișorĭ a hotărîtŭ, se dice, sĕ-i boteze cu numele celorŭ trei crai dela Rĕsăritŭ: Gașparŭ, Melchiorŭ, Baltezar. Mama și copiiĭ se află sănĕtoșĭ. Tatălŭ lorŭ însĕ — nu pré.

Serbarea Ligeĭ la Craiova.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Craiova, 14/26 Februarie 1893.

Domnule Directorŭ,

Erĭ, 13/25 c., amŭ avutŭ o frumósă sĕrbătóre națională.

V'am făcutŭ cunoscutŭ cu altă ocasiune, că secțiunea Craiova a Ligei culturale serbéză în fiă-care anŭ două sĕrbătorĭ naționale, și anume, diua de 24 Ianuarie, în amintirea Unirii principatelorŭ române într'unŭ singurŭ statŭ, care astădĭ este regatulŭ românŭ, *mândria* și *speranța* întregului némŭ românescŭ, și diua de 3/15 Maiu, în amintirea memorabilei adunărĭ a frațilorŭ noștri Transcarpatinĭ, de pe „Câmpulŭ libertății“ dela Blașiu la 1848, și ambele se serbéză cu o adevĕrată religiositate de către Craiova întrégă.

In aceste două dile, inimile și gândurile nóstre suntŭ îndreptate departe, peste hotarĕle regatului, la frații noștri, carĭ ne suntŭ atâtŭ de scumpĭ, și carĭ în acelașĭ timpŭ suntŭ atâtŭ de nenorocițĭ. Câte ilusiunĭ, câte speranțe! în aceste două dile!

Anulŭ acesta, comitetulŭ Ligei luase de timpuriu tóte mĕsurile, pentru a serba diua de 24 Ianuarie prin unŭ balŭ, unŭ discursŭ festivŭ, scóterea unui diarŭ de ocasiune și alte surprise. Din nisce împrejurărĭ neprevĕdute însĕ, serbarea nu s'a pututŭ ținé la 24 Ianuarie, ci s'a amânatŭ pentru ierĭ 13/25 Februarie.

Cu câtŭ a fostŭ mai târdiu, cu atâtŭ a fostŭ mai frumósă; lumea aștepta serbarea acésta cu nerăbdare și a luatŭ parte la ea totŭ ce are Craiova mai alesŭ; pĕcatŭ, că teatrulŭ Teodorini, în care a avutŭ locŭ sĕrbătórea, era prea micŭ, față cu lumea ce venise.

Sĕrbătórea s'a începutŭ cu marșulŭ Ligei, compusŭ anume pentru Ligă, de d-lŭ colonelŭ Glogoveanu, cântatŭ din gură și din instrumente de banda militară din locŭ și care a produsŭ unŭ adevĕratŭ entusiasmŭ.

După acésta, trupa teatrului de aicĭ a executatŭ, în costumŭ naționalŭ, două jocurĭ de-ale D-Vóstre din Transilvania, „Mureșiana“ și „Romanulŭ“, carĭ au fostŭ primite de publicŭ cu cele mai frenetice aplause.

Pe urmă a începutŭ balulŭ, care cu deosebită animațiune și veseliă a ținutŭ până la óra 6 diminéța.

Unŭ aspectŭ de unŭ farmecŭ deosebitŭ producea pitorescŭlŭ nostru costumŭ naționalŭ, în care erau îmbrăcate cele mai multe dame și domnișóre.

Câteva dame și domnișóre vindeau, în folosulŭ Ligei, florĭ și diarulŭ festivŭ eșitŭ cu acéstă ocasiune și intitulatŭ „*24 Ianuarie 1859*“, din care Vĕ trimitŭ unŭ esemplu sub bandă.*)

Reușita splendidă a acestei sĕrbătorĭ este a se mulțămi, în prima liniă, d-nei *Elena, generalŭ Angelescu*, care, întotdéuna când este vorba de acte patriotice și mai vêrtosŭ de cestiunĭ de-ale frațilorŭ noștri asuprițĭ, în fruntea damelorŭ Craiovene, nu crută nicĭ o ostenélă pentru reușita lorŭ.

Romanus.

Din dieta ungurésca.

In ședința dela 3 Martie n. fostulŭ președinte alŭ camerei deputaților, Toma *Pechy*, a ținutŭ unŭ lungŭ discursŭ în care a criticatŭ cu multă temeinicié politica guvernului Weckerle, numindu-o imorală și bastardă. După ce a vorbitŭ despre pactulŭ dela 67, despre guvernulŭ Szapary și despre căsĕtoria civilă, bĕtrânulŭ Pechy s'a ocupatŭ cu cestiunea *libertății cetățenescĭ*.

Eu, dise elŭ, pretindŭ ca de libertatea cetățenéscă, séu décă vĕ place mai bine libertatea individuală, care este o condițiă a esistenței statului, actualulŭ guvernŭ trebue sĕ țină sémă și pentru care sĕ lucreze din rĕsputerĭ. Eu am convingerea,

*) Până acum nu ni-a sositŭ. — Red.

---

lui, borborosi câteva vorbe asupra cârciumarilorŭ înșelătorĭ și bănuia, că Lidia s'ar fi pusŭ în înțelegere cu birtașulŭ. Acum era supĕratŭ și pe fiică, după ce tatălŭ ei îlŭ necăjise atâtŭ de tare.

Pe drumŭ înaintea verandei erau două părechĭ de magarĭ; profesorulŭ și Lidia se urcară pe o părechiă, consilierulŭ și Aurelianŭ pe altă părechie și plecară apoi în diferite direcțiunĭ — pentru totdéuna?

Incă nu, căcĭ asinulŭ lui Aurelianŭ se arătă nesimțitorŭ față de loviturile mânătorului sĕu. Se opri pe locŭ, apoi deodată se întórse și o luà după cealaltă societate.

Consilierulŭ strigà, profesorulŭ sta uimitŭ. Singura, care'șĭ păstrà cumpĕtulŭ, fù Lidia, care printr'o lovitură de biciușcă își puse asinulŭ în galopŭ și urmărită de urechiatulŭ lui Aurelianŭ, care se părea că legase cu alŭ ei amiciție în grajdŭ, o luà înainte. Când amêndoi lăsară tare înapoi pe profesorĭ, se plecà Lidia spre Aurelianŭ și dise: „Aurelianŭ, ne vomŭ lua adio pentru totdéuna?“.

„Pentru totdéuna? Lidio! Ce ideă! „Ai curagiulŭ, sĕ te luptĭ în contra tuturorŭ neajunsurilorŭ?“ întrebà ea aprópe în tonŭ poruncitorŭ.

„Voiu avé curagiu la tóte, numai sĕ fiu sigurŭ de amorulŭ d-tale, Lidio“, rĕspunse Aurelianŭ cu o presență de spiritŭ, pe care altă-dată nu o arătase.

„Bine, atuncĭ vomŭ învinge“.

„Scumpa mea Lidia, voescĭ sĕ fi a mea —“

„Da, acésta o voescŭ, Aureliane“. Ea îi întinse mâna.

„Nimenea nu ne va despărți, Lidio“.

„Nu, Aureliane, nimenea nu ne va despărți, după ce mai întêiu vomŭ fi delăturatŭ pedecile. Pentru astădĭ ne despărțimŭ. Étă vine tata cu Cesar“.

„Unde ne vomŭ revedé?“.

„Tăcere, încă nu sciu.“

Cesar tocmai ajunse, ducêndŭ de frîu asinulŭ profesorului, însoțitŭ fiindŭ și de servitorulŭ consilierului, și amêndoi începură sĕ bată pe sĕrmanulŭ dobitocŭ; puterea brută triumfà asupra amiciției. Incă odată se mai opinti măgarulŭ și apoi urmà pe mânatorulŭ sĕu. Lidia se întórse surîdêndŭ spre Aurelianŭ și apoi dise tare, ca sĕ o audă și tatălŭ ei.

„Cum am disŭ d-le, profesorŭ, décă voescĭ sĕ călĕtorescĭ fără năcazurĭ și cu prețulŭ pe jumĕtate, atuncĭ trebue sĕ concedĭ multe“.

Aurelianŭ salutà mulțămindŭ și se întórse la tatălŭ sĕu. In tăcere călăriră amêndoi mai departe. Drumulŭ lorŭ îi ducea pe lângă locurĭ mărețe prin sate pitorescĭ și de-alungulŭ cóstelorŭ prețipișe ale munților Albanĭ, de unde se deschidea în depărtare priveliștea Campaniei și cetatea eternă. Ei ajunseră la Frascatti și Tusculum, și încă Aurelianŭ nu intrase de locŭ în conversațiune.

In fiecare locŭ scia consilierulŭ sĕ citeze cuvinte clasice, totușĭ mintea tênĕrului era departe de Horațiu și Cicero și de alțĭ clasicĭ anticĭ: gândulŭ sĕu sbura la o figură tênĕră încântătóre, cu ochii negri și plină de amorŭ; elŭ petrecea la logodna, care fù încheiată în șea în modŭ atâtŭ de minunatŭ.

(Va urma.)

că noi Maghiarii, carĭ trăimŭ în mijloculŭ altorŭ familii de popóre diferite şi marĭ, *nu putemŭ să ne încredemŭ în aceea, că prin propia nóstră greutate şi mulţime* **putemŭ să susţinemŭ Ungaria.** Pentru acésta nouĕ ne trebuescŭ alţĭ factorĭ, şi eu credŭ, că unŭ astfelŭ de factorŭ este când fiă-cine ar trebui să recunóscă despre Ungaria, că în acéstă ţéră esistă a devĕrată libertate.

Vorbitorulŭ apoi spune, că Ruşii, carĭ au fostŭ în 1849 în Ungaria, au dus la ei acasă sĕmenţa libertăţii; totŭ aşa şi beamterilorŭ cehĭ ai absolutismului aicĭ li-s'a deşteptatŭ dorinţa după constituţiă, ale cărei urmărĭ suntŭ aspiraţiile cehe de adĭ. Continuă apoi:

Celŭ mai mare şi mai periculosŭ duşmanŭ alŭ libertăţii este *doctrinarismulŭ*. Poftiţĭ şi priviţĭ în Germania, unde este multă sciinţă şi este şi putere pentru protegiarea sciinţelorŭ, fiindcă naţiunea germană numĕră 40—50 milióne ómenĭ; cu tóte aceste însĕ naţiunea germană n'a pututŭ să devină esemplarŭ de libertate, fiindcă se pierde în doctrine. Noi mergemŭ tocmai în acéstă direcţiă. La noi pentru tóte se facŭ codice de legĭ. Cine jócă rolŭ de bărbatŭ de statŭ, nu-şĭ pune de problemă, de a studia simţĕmintele poporaţiunei, dorinţele ei—căcĭ cine să-şĭ sfarme capulŭ cu astfelŭ de nimicurĭ? La noi fiă-care dice, că este chiămatŭ a ferici ţéra şi formuléză legĭ şi §§ cu carĭ poţĭ lega chiar şi pe-unŭ leu, dér carĭ nu suntŭ potriviţĭ a ferici patria...

Ore-care Exelenţă vré să facă unŭ codice de lege. Elŭ însĕ n'are timpŭ să se ocupe mai seriosŭ cu acésta. Merge déră în biuroulŭ sĕu şi întrébă de secretarulŭ sĕu, cine scie franţuzesce, orĭ nemţesce? I-se spune, că Petru, orĭ Pavelŭ; atuncĭ i-se spune să chieme pe respectivulŭ, căruia îi dice: D-ta scĭ bine limba francesă; ia déră Codicele lui Napoleonŭ şi caută după ceea ce se potrivesce cu ceea ce vremŭ noi; fă o traducere maghiară, însémnă şi observaţiile d-tale şi dă-mĭ lucrarea. Totŭ aşa se întêmplă şi cu celŭ ce scie limba germană. Şi étă, că e aflată basa pe care póte începe lucrarea. Se presentă apoi Excelenţa sa înaintea camerei şi dice, că stă pe nivoulŭ legislativŭ europénŭ, că se póte procede în douĕ chipurĭ: unulŭ, făcêndŭ omulŭ însuşĭ legĭ; altulŭ, luândŭ dela alţii. Procedura din urmă se numesce *plagiare*. Intrégă ţéra condamnă acésta, diarele dicŭ, că *învĕţaţii noştri nu sciu decâtŭ să plagieze...* Eu, onorată casă, susţinŭ, că cu inţelepciunea poţĭ conduce o naţiune, *cu astfelŭ de plagiaturĭ însĕ nu!*

In fine vorbitorulŭ declară, că nu mai póte rĕmâné în şirulŭ partidei liberale, când vede, că grijĭ serióse se ridică asupra ţeriĭ. grijĭ pricinuite de actualulŭ guvernŭ unguresců, căruia îi recomandă să bage de sémă la cele ce se întêmplă, până ce este încă timpŭ.

In cestiunea rĕscumpĕrării regaliilor.

Deva, 5 Mărţişorŭ 1893.

(Urmare şi fine.)

Nu este adevĕratŭ, că cuprinsulŭ cererei nóstre ar fi de natură privată şi că cestiunea despăgubirei regaliilorŭ, între noi şi comunele politice de adĭ, s'ar fi resolvitŭ definitivŭ, pe calea judecătorésců, prin păcĭ şi sentinţe, de-óre-ce păcile făcute şi sentinţele judecătorescĭ se referescŭ numai la proprietate, şi în privinţa acésta nu este acum nicĭ o dubietate, căcĭ atâtŭ organele administrative, câtŭ şi forurile judecătorescĭ au recunoscutŭ, că dreptulŭ de proprietate asupra desdaunării date pentru cele trei lunĭ este alŭ foştilorŭ urbarialiştĭ şi respectivŭ alŭ foştilorŭ grăniţerĭ.

Incorectŭ se face decĭ provocare la § 26 din art. de lege XXII din an. 1886, deórece cuprinsulŭ cererei nóstre nu este o cestiune internă a comunei, ci unŭ rĕu doveditŭ, o nedreptate recunoscută, ce s'a făcutŭ la sute şi mii de cetăţenĭ, pe cale administrativă, prin falsa esplicare a legilorŭ şi a ordinaţiunilorŭ, prin însĕşĭ organele administrative şi a cărorŭ vindecare nu este şi nu póte cădé în competinţa altui factorŭ, decâtŭ a organului, ce are misiunea şi datoria a controla întrégŭ organismulŭ administrativŭ.

Au nu Congregaţiunea a fostŭ şi până acĭ forulŭ, unde foştii urbarialiştĭ s'au adresatŭ, când voiau să-şĭ ajute în cestiunile lorŭ publice, când voiau să-şĭ ajute instituţiunile culturalĭ şi de interesŭ comunŭ?

Şi nu totŭ prin Congregaţiune, în multe casurĭ, li-s'a datŭ mâna de ajutorŭ?

Şi décă aşa a fostŭ şi trebue să fiă, atuncĭ înţelegemŭ acea procedere a On. Congregaţiunĭ, prin care s'a decisŭ a se susţiné şi pe mai departe modulŭ actualŭ de administraţiune, în contra încercării guvernului de a se transforma în administraţiune de statŭ, — éră altŭ-cum nu.

Au nu chiar Congregaţiunei îi stă în interesŭ, ca poporaţiunea să pótă asigura aşedămintele sale culturalĭ şi prin aceea să devină unŭ factorŭ folositorŭ şi mulţumitŭ în cadrulŭ vieţei publice?

Bine şi justŭ ar fi óre, ca o însemnată parte a populaţiunei, — vĕdită fiindŭ dreptatea causei lorŭ, — să se încurce în procese supĕrăcióse şi costisitóre cu comunele politice, carĭ în mare parte érăşĭ se compunŭ mai alesŭ din ei?

Étă déră, că în prima liniă Congregaţiunea este chiămată şi datóre, ca să vindece rĕulŭ şi să nu lase, ca organele sale să facă o „nedreptate vĕdită“ la sute şi mii de cetăţenĭ ai comitatului!

Totŭ aşa de necorectă este provocarea, sĕu mai bine interpretarea decisiunei curiale Nrulŭ 51, pentru-că Inalta Curiă, în tecstulŭ decisiunei, nicĭ cu unŭ cuvêntŭ nu declară despăgubirea, ce ne compete nouĕ cu dreptŭ de proprietate, *de avere a comunei politice*, ci dice numai atâta, că despăgubirea vinculată să se estradea comunei politice („A megállapitott kártalanitás összege azonban kötvényezett kötvényekben a jelenlegi politikai községnek adandó ki“.), — ceea ce nu însemnă tot-odată şi aceea, ca comuna politică să pótă face ce vré cu averea nóstră, nicĭ ca Congregaţiunea să nu aibă dreptŭ să reguleze administrarea acelei averĭ după dreptŭ şi menirea sa.

Motivele Inaltei Curie, ca tóte motivele, nu potŭ fi luate de basă, atuncĭ când acele contradicŭ decisiunei, căcĭ la tóte decisiunile din lume, tecstulŭ decisiunei şi nu motivele decisiunilorŭ suntŭ obligătóre.

Pentru a dovedi, că înse-şĭ judecătoriile interpretéză altfelŭ decisulŭ Curiei Nr. 51, aveamŭ onóre a aclude aicĭ (sub ·/.) o sentinţă a Tablei reg. din Clujiu nr. 390 din 1892, în care se dice apriatŭ, că forurile administrative suntŭ competente a resolva modulŭ, cum să se administreze veniturile din despăgubirile de regale a foştilorŭ urbarialiştĭ.

Articululŭ de lege IX din an. 1836 nu se potrivesce în acestŭ casŭ, căcĭ acelŭ articulŭ nu se referesce la stările nóstre de aicĭ, nicĭ a avutŭ putere la noi, ér § 23 şi respective 31 alŭ patentei din 1853, respective 1854 şi § 5 din articululŭ de lege LIII din 1871 s'au interpretatŭ falsŭ, deórece faţă de decisiunea Curiei amintită mai susŭ, interpretarea aceea cade de sine.

De altă parte patenta şi articululŭ de lege, citatŭ acum, încă dovedescŭ, că numai Congregaţiunea este competentă a resolvi în meritŭ rugarea nóstră.

Dreptŭ aceea cu totŭ respectulŭ ne adresămŭ Inaltului ministeriu de interne rogându-ne, să binevoéscă a îndruma Congregaţiunea comitatului Huniadórei, ca singura competentă, să resolve în meritŭ rugarea nóstră.

Cu respectŭ

Foştii urbarialiştĭ şi foştii grăniţerĭ din comunele Birseu, Ilia mureşiană, Şiaulescĭ, Biscarea, Vormaga, Gura Dobra şi Veţielŭ.

*

Apelaţiunea, *făcută în limba română*, s'a subşternutŭ ministrului de interne unguresců, care cu decisulŭ de sub nr. 98,344 din 1892 IV. 7. a retrimisŭ tóte actele vice-spanului cu acea îndrumare, ca elŭ să dea advocatului atâtŭ petiţiunea, câtŭ şi apelaţiunea, compuse în limba română, ca acela să le presente *şi în traducere maghiară*.

După ce s'a făcutŭ şi traducerea poftită, actele s'au trimisŭ de nou ministrului de interne.

„Liberalulŭ“ şi „conciliantulŭ“ ministru a adusŭ apoi decisiunea, ce urméză:

Copiă. Ministerulŭ unguresců de interne.

Nr. $\frac{7577}{IV-7}$

Decisiunea, ce s'a adusŭ sub Nr. 213 în adunarea generală a comisiunei comitatense ţinută în 20 Octomvre a. tr. în afacerea obligaţiunilorŭ de despăgubire a regaliilorŭ scrise pe grăniţerii şi urbarialiştii din comunele Bârseu, Ilia mureşiană, Şiaulescĭ, Biscarea, Vormaga, Gura Dobra şi Veţelŭ, luându-se la esaminare în urma apelaţiunei aşternute de grăniţerii şi urbarialiştii numitelorŭ comune, aflândŭ acea decisiune motivată, *o intărescŭ* cu adausulŭ, că întru câtŭ ei ar dori schimbarea sentinţelorŭ judecătoresci. carĭ lorŭ li-se parŭ vătĕmătóre, spre scopulŭ acesta nu potŭ să se folosésců decâtŭ de calea arĕtată în procedura judecătorésců, ér întru câtŭ doresců ca să-şĭ reguleze afacerea pe cale pacinică, fără a începe procesŭ, spre scopulŭ acesta, în înţelesulŭ § 109 şi cei următorĭ ai art. de lege XXII din 1886, să se adreseze la representanţa comunală, ca competentă pentru a aduce hotărîrĭ de prima instanţă.

Budapesta, 3 Februarie 1893.

Andrassy m. p.
secretarŭ de statŭ.

Din decisiunea ministrului se vede apriatŭ, că administratorii noştri nu se sfiescŭ a aduce orĭ ce pretecstŭ, numai ca să nu scape din mânĭ enormele sumene ale foştilorŭ urbarialiştĭ şi grăniţerĭ.

Indrumarea pe calea procesului este o apucătură, căcĭ actele dovedescŭ în destulŭ, ce motive sciu aduce Tribunalele, ér îndrumarea la representanţe comunale, e o batjocură formală, când suntŭ o mulţime de casurĭ, unde urbarialiştii au făcutŭ şi paşii indicaţĭ de ministru, şi representanţele comunale au şi datŭ locŭ cererilorŭ foştilorŭ urbarialiştĭ, dér ministrulŭ de interne este acela, care la nicĭ unŭ casŭ nu aprobă decisiunile luate în favorulŭ urbarialiştilorŭ, ci mai de curêndŭ s'a emisŭ unŭ rescriptŭ ministerialŭ, în care se dice espresŭ, că *despăgubirile după cele trei lunĭ, la nicĭ unŭ casŭ să nu se dee foştilorŭ urbarialiştĭ*, şi nicĭ chiar comuna, ca atare, să nu pótă folosi acea avere spre scopurĭ comune, numai în casurĭ de totŭ estraordinare, şi şi atuncĭ numai ca împrumutŭ.

Scurtŭ, este vorba, că averea privată adĭ nu mai e sigură şi domnii situaţiunei se potŭ lăuda cu „liberalismulŭ“ şi „constituţionalismulŭ“ lorŭ, că lorŭ li se plătesce.

Corespondentulŭ.

Sciri telegrafice.

Bucurescĭ, 6 Martie. Camera a votatŭ astădĭ cu 89 bile albe contra 26 negre, legea pentru îmbunătăţirea sorţii clerulŭ mireanŭ.

Bucurescĭ, 6 Martie. „Timpulŭ“ desminte scirea adusă de unele diare despre o apropiată sosire a împĕratului Germaniei în România.

Literatură.

In editura librăriei H. Steinberg din Bucurescĭ (Strada Şelarĭ 18) a apărutŭ: **Schiţe şi nuvele**, de *Victorŭ Crasescu*, (Str. Basarabeanu). Formatŭ 8⁰ de 242 pag., hârtiă fină, tiparŭ frumosŭ. Preţulŭ 1 leu.

Libraria H. Steinberg din Bucurescĭ, în a căreia editură a apărutŭ acéstă carte, a luatŭ mĕsurĭ de-a scóte o colecţiune de scrierĭ literare ale autorilorŭ românĭ, care va apăré regulatŭ în fiă-care lună în câte unŭ volumŭ, tipăritŭ cu îngrijire şi pe hârtiă velină, pe lângă preţulŭ numai de 1 leu esemplarulŭ. De presentŭ se află sub presă volumulŭ II din Nuvele, de acelaşĭ autorŭ.

A apărutŭ:

Lumea literară. Nr. 5 An. I. în Gherla şi M. Gheja. Sumarulŭ: Limba strămoşilorŭ (poesiă) de George Simu, Leonŭ şi Lenuţa (nuvelă) de V. Buticescu, Ben Hur (traducere) de I. Sonea, Căinţa (poesiă). Causele revoluţiei francese. Din sfera pedagogiei (studiu) de V. Gr. Borgovanŭ. Din spiritulŭ altora. Varietăţĭ.

DIVERSE.

Maxime. Misantropia e unŭ morbŭ teribilŭ: elŭ face să vedĭ lucrurile aşa cum suntŭ. *Abatele Mongault.* — Fiă-care artistŭ trebue să înţelégă suma ideilorŭ timpului sĕu. *Victorŭ Hugo.* — Elementele din care se compune fericirea suntŭ: sănĕtatea, independenţa condiţiunei de viéţă, plăcerea de a lucra, stima pentru ómenii de bine, spiritulŭ de societate.... moderaţiunea, înclinarea de a ajuta pe cei nefericiţĭ, intimitatea unei femei amabile. *Lazare Carnot.* — O societate nu se susţine şi nu se ridică decâtŭ prin diversitatea celorŭ aleşĭ — elitei — pe care'i produce. *O. Greard* — Improvisarea îşĭ are sorgintea în memorie, ér inspiraţiunea în inimă. *F. Sauvage.* — Culese şi traduse de *Camilŭ B...*

O expropriere nostimă americană— La Cleveland (Ohio) s'a întêmplatŭ deunădĭ, unŭ faptŭ fórte curiosŭ, care dovedesce, cum sciu câte odată Americanii să facă exproprierile. In apropierea oraşului se aflau patru cârciume marĭ pentru lucrătorĭ. Casele acestea erau zidite pe teritoriulŭ aparţinĕtorŭ companiei drumului de ferŭ „Lake-Shore“. Administraţia drumului de ferŭ a somatŭ în mai multe rêndurĭ pe proprietarii cârciumilorŭ să se mute cu case cu totŭ de acolo, de vreme ce pe loculŭ acela se va construi o nouă liniă ferată. Proprietarii n'au voitŭ să asculte. Atuncĭ administraţia a întrebuinţatŭ forţa, trimeţêndŭ acolo peste 100 de lucrătorĭ. Prima casă a fostŭ legată de jurŭ împrejurŭ cu o funiă grósă, ér funia a fostŭ legată la rêndulŭ ei de locomotivă. Acésta s'a pusŭ îndată în mişcare, dér funia s'a ruptŭ. Asemenea şi a doua şi a treia. A patra însĕ a resistatŭ şi între aplausele sgomotóse ale mulţimei adunate acolo, casa s'a prăbuşitŭ la pămêntŭ. Cu totulŭ alt-cum s'a petrecutŭ cu casa cealaltă. Acésta n'a pututŭ fi dărâmată; din contră s'a spartŭ locomotiva, care o trăgea la pămêntŭ. In urmă lucrătorii s'au pusŭ cu topórele pe ea şi au dărîmat-o. Pe urmă, din lemnele caselorŭ s'au făcutŭ o grămadă uriaşă ca unŭ munte peste care s'a turnatŭ o cantitate mare de gazŭ şi i-s'a datŭ focŭ. Ruinele au arsŭ până la pămêntŭ, în vreme ce lumea adunată acolo, cu capulŭ descoperitŭ, cânta cântece funebre ca la morţĭ.

Proprietarŭ **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

Cursulŭ la bursa din Viena

din 6 Februarie st. n. 1893.

Renta de aurŭ 4%	115.80
Renta de hârtiă 5%	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	123.—
dto argintŭ	102.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [prima emisune	120 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ croato-slavone	—.—
Bonurĭ rurale-ungare	95.70
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	97 50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	152 75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	145
Renta de argintŭ austriacă	98 90
Renta de hârtiă austriacă	98.70
Renta de aurŭ austriacă	117.45
Losurĭ din 1860	149.—
Acțiunile băncei austro-ungare	990.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	402.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	340.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.68
Napoleon-d'orĭ	9.62½
Mărcĭ 100 împ. germane	59.22½
Londra 10 Livres sterlinge	121.10

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 7 Februarie st. n 1893

Bancnote românescĭ	Cump.	9 53	Vend.	9.55
Argintŭ românescŭ	„	9 47	„	9.48
Napoleon-d'orĭ	„	9.60	„	9.64
Lire turcescĭ	„	—.—	„	—.—
Seris. fonc. „Albina" 6%		—.—	„	—.—
„ „ 5%	„	—.—	„	—.—
Imperialĭ	„	—.—	„	
Galbinĭ	„	5 58	„	5 63
Ruble rusescĭ	„	—.—	„	—.—
Mărcĭ germane		58.80	„	59.10

Discontulŭ 6—8% pe anŭ

„ALBINA," Institutŭ de creditŭ și de economiĭ în Sibiiu.

Nr. 3605.

Domnii acționarĭ ai „Institutului de creditŭ și de economiĭ „ALBINA" sĕ învită prin acésta, în virtutea §. 20 alŭ statutelorŭ societățiĭ, la

a XX-a Adunare generală ordinară,

care se va ține **în Sibiiu, la 31 Marțiu 1893 st. n.**, înainte de amédĭ la 10 óre în casa institutului (Strada Baier Nr. 1).

OBIECTELE:

1. Raportulŭ anualŭ alŭ Direcțiunei; bilanțulŭ anului de gestiune 1892 și Raportulŭ comitetului de supraveghiare.
2. Distribuirea profitului realisatŭ, conformŭ bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopurĭ de binefacere.
4. Ficsarea prețului marcelorŭ de presentă pe anulŭ curentŭ.
5. Alegerea alorŭ 3 membri în consiliulŭ de Direcțiune în sensulŭ §§-lorŭ 36 și 37 din statute.
6. Eventualŭ întregirea comitetului de supraveghiare.

Domnii acționarĭ, carĭ în sensulŭ §§. 22, 23 și 24 din statutele societățiĭ voiescŭ a participa la adunare în persónă, séu prin plenipotențiațĭ, suntŭ rugațĭ a-șĭ depune acțiunile și eventualŭ dovedile de plenipotență, celŭ multŭ până Sâmbătă în 28 Marțiu a. c. st. n. 6 óre p. m. la cassa centralei în Sibiiu, séu la a filialei în Brașovŭ.

Sibiiu, 25 Ianuarie 1893.

Direcțiunea institutului „ALBINA".

A XX-a încheiere a Conturilorŭ cu 31 Decembre 1892.

Contulŭ Bilanțului.

ACTIVE.

	fl. cr.
Cassa în numĕrar	66,276.14
Cambii de bancă	2.928.799.55
Imprumuturĭ hipotecare	1.470,386.88
Credite personale	1.282,116.43
Credite cambiale cu acoperire hipotecară	517,526.—
Credite de cont-curent	187,763.99
Avansurĭ pe efecte publice	80,687.53
Credite fixe	37,289.—
Imprumuturĭ pe producte	16,751.28
Casa institutului, realitățĭ dela gara Brașov și diverse realitățĭ de vêndare	164,118.64
Efecte publice	1.011,057.01
Efectele fondului de garanță alŭ scrisurilorŭ fonc.	205,040.25
Efectele fondului de pensiunĭ alŭ funcționarilorŭ institutului	35,243.60
Mobiliarŭ ... 6745,51 după amortisare de ... 674,57	6,070.94
Interese restante și diverse conturĭ debitóre	75 770.21
	8.084.897.45

PASIVE.

		fl. cr.
Capitalŭ socialŭ 3000 acțiunĭ à fl. 100		300,000.—
Fondulŭ de reservă alŭ acționarilorŭ		100,000.—
Fondulŭ specialŭ de reservă		41,685.96
Fondulŭ de pensiunĭ alŭ funcționarilorŭ		56,805.25
Depunerĭ spre fructificare		4,867,979.41
Scrisurĭ fonc. cu 5% în circulaț.	1,088,000.—	
Scrisurĭ fonc. cu 6% în circulaț	249,700.—	1.337,700.—
Scrisurĭ fonciare eșite la sorțĭ în circulațiune		225,100.—
Cambii de bancă reescomptate		552,464.16
Avansurĭ dela banca austro-ungară		174,000.—
Diverse conturĭ creditóre		254,931.69
Dividende neridicate		1,533.—
Interese anticipate pro 1893		86,210.61
Profit curatŭ		86,487.37
		8.084,897.45

Contulŭ profitului și perderilorŭ.

Eșirĭ.

		fl. cr.
Interese:		
pentru depunerĭ spre fructificare	225,205.85	
„ scrisurĭ fonciare	69,213.46	
„ împrumuturĭ luate pe efecte	5,202.18	299,621.49
Spese:		
Salarie, imprimate, inserțiunĭ, reparaturĭ, porto, diverse	41,943.68	
Marce de presență	2,195.—	44,138.68
Contribuțiune:		
directă	9,175.95	
10% dare la interese dela depunerĭ și competințe de timbru	22,520.58	31,696.53
Amortisare din mobiliarŭ		674.57
Profitŭ curatŭ		86,487.37
		462.618.64

Veniturĭ.

		fl. cr.
Interese:		
dela cambii de bancă	167,257.16	
„ credite personale	91.651.19	
„ împrumuturĭ hipotecare	78,267.57	
„ efecte publice	45,389.90	
„ credite cambiale cu acoperire hipotecară	35,154.68	
„ credite de cont-curent	9,246.47	
„ avansurĭ pe efecte	5,140.03	
„ credite fixe	2,734.80	
„ împrumuturĭ pe producte	1,341.32	436,183.12
Chiriă		8,424.14
Provisiunĭ		17,672.73
Profitŭ la monetă		328.65
		462,618.64

Sibiiu, 31 Decemvre 1892.

G. Barițiu m. p. membru alŭ direcțiunei. — *Simonescu* m. p. membru alŭ direcțiunei. — *Cosma* m. p. directorŭ esecutivŭ. — *Iosifŭ Lissai* m. p. comptabil-șef.

Subsemnatulŭ comitetŭ amŭ esaminatŭ conturile presente și le amŭ aflatŭ în deplină regulă.

Sibiiu, 26 Februarie 1893.

Comitetulŭ de supraveghiare:

Dr. A. Brote m. p. — *Mihailŭ Kabdebo* m. p. — *C. Tobias* m. p. — *Nicanor Frateșiu* m. p. — *Ioanŭ Crețiu* m. p.

Tipografia A. MUREȘIANU.